

OLÁH SZABOLCS

Történelem

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:Kiss Gábor Ferenc
főiskolai docens, SZTE JGYPK**A HEVES VÁRMEGYEI VITÉZI SZÉK VITÉZI
ÁLLOMÁNYÁNAK TÁRSADALMI ÖSSZETÉTELE 1936-BAN****Kulcsszavak:** Horthy-kor; Vitézi Rend; Heves vármegyei Vitézi Szék; Heves vármegye

A kutatásom fő célja a Heves vármegyei Vitézi Szék állományához 1936-ban tartozó vitézi állomány érdemszerzőinek vizsgálata volt, a társadalmi összetételük alapján. Értekezésem alapját a Benkóczy Emil által írt „Heves vármegye vitézei” című könyv képezte, melyet a levéltári források, a Vitézi Rend saját (kortárs) kiadványai, illetve az egyéb források egészítettek ki.

A születési évek esetében kimutatható volt, hogy a legkorábban született személy 1963-ban, míg a legkésőbb született 1899-ben látta meg a napvilágot. A két születési időpont között meghúzódó időintervallumból (születési számok alapján) kiemelkedik az 1880-as és 1890-es évtized, mely arra vezethető vissza, hogy ennek a két évtizednek a szülöttjei képezték a hadköteles férfi lakosság legnagyobb hányadát. Az érdemszerzők egyik nagy fontossága pont az első világháborús szerepvállalásukhoz köthető, mivel a trianoni békeszerződés katonai jellegű megkötéseinek egyik megkerülési formáját adták. A születési helyszínek megállapítása alapján kijelenthető, hogy a vitézek 1/3-a nem Heves vármegye területén született. Ez az arány egy jól megfogható, Heves vármegye irányába történt vándorlás eredményeként értelmezhető, így a Vitézi Rendre tekinthetünk egy integrációt elősegítő szervezetként is. Lakhelyek esetében kimutatható volt, hogy Heves vármegye mellett további 11 vármegyében, illetve Budapesten is éltek vármegyei vitézek. Ez az eredmény a kutatás jelenlegi állása alapján a vitézi telekrendszerre vezethető vissza. A foglalkoztatás esetében erősen visszatükröződött Magyarország agrár mivolta, mivel a legnagyobb számú vitéz a mezőgazdaság egyes területein volt foglalkoztatva. A foglalkoztatási csoportok esetében csak a „házi cselédek” sorában nem volt lehetséges vitézt kimutatni, az összes csoportnál viszont igen. Azonban a vármegye és az egyes települések esetében csak ritka esetben volt lehetősége a vármegyei vitézeknek, hogy befolyásoló tényezőként tudjanak fellépni.